

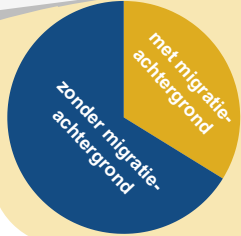


KLIK

Kansrijk Lesgeven:
Interacties in de Klas

Rapport voor Leerkrachten

Wat hebben we gedaan?



In project KLIK onderzochten wij bij 1194 leerlingen en hun 68 leerkrachten hoe interacties in de klas samenhangen met gelijke onderwijskansen en positieve relaties tussen leerlingen met verschillende achtergronden.

Leerlingen vulden in waar zij en hun ouders geboren zijn. Op basis hiervan hebben we de leerlingen onderverdeeld in twee groepen.

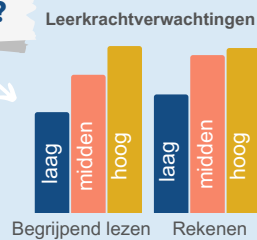
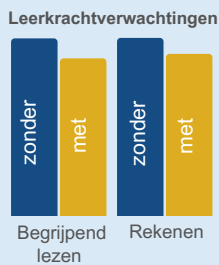


SES = sociaaleconomische status gebaseerd op inkomen, werk en opleiding van ouders

Leerkrachten hebben de SES van hun eigen leerlingen ingeschat. Op basis van deze inschattingen hebben we de leerlingen onderverdeeld in drie groepen.

Zijn er verschillen in leerkrachtverwachtingen?

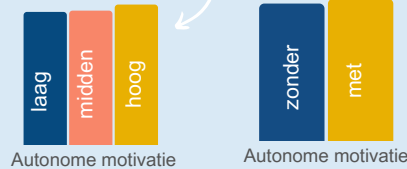
Leerkrachten hebben hogere **verwachtingen** van leerlingen met een hogere SES dan van leerlingen met een lagere SES.



Leerkrachten hebben hogere **verwachtingen** van leerlingen zonder dan leerlingen met een migratieachtergrond.

Zijn er verschillen in motivatie?

Leerlingen met een lagere SES rapporteren iets minder **autonome motivatie** dan kinderen met een hogere SES.



Leerlingen met meer **autonome motivatie** zijn gemotiveerd om te leren omdat ze het leren leuk vinden en graag nieuwe dingen willen leren.

Leerlingen met een migratieachtergrond rapporteren iets meer **autonome motivatie** dan leerlingen zonder een migratie-achtergrond.

Zijn er verschillen in ondersteuning?

Leerkrachten dragen bij aan de motivatie, prestaties en welzijn van leerlingen door de basisbehoeften aan **autonomie**, **competentie** en **verbondenheid** te ondersteunen.

We zagen dat leerlingen met **hogere SES vaak meer ondersteuning** van hun behoeften ervaren door hun leerkrachten (bijv. meer keuzevrijheid ervaren) dan de andere leerlingen.

Deze behoeften kunnen ook worden **ondermijnd**. We zagen dat leerlingen met **lagere SES vaak meer behoefteondermijning** van hun leerkracht ervaren (bijv. meer kritiek krijgen) dan de andere leerlingen.

Er waren geen duidelijke verschillen zichtbaar tussen leerlingen met of zonder migratieachtergrond.

54% gelijk aan de prestaties van de leerling

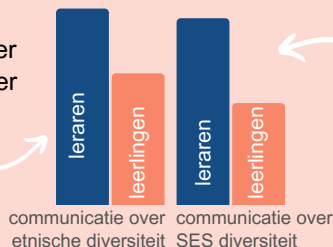
31% overschat

15% onderschat

Leerkrachtverwachtingen kwamen meestal overeen met de prestaties van leerlingen. Bovenstaande groepsverschillen in verwachtingen komen grotendeels door verschillen in prestaties.

Praten leerkrachten over diversiteit in de klas?

Zowel leerkrachten als leerlingen gaven aan dat er meer gesproken wordt over **ethnische** dan over **sociaaleconomische diversiteit** in de klas.



Leerkrachten geven aan dat zij meer over zowel ethnische als SES diversiteit praten, dan dat hun leerlingen aangeven.

Dit zou kunnen komen doordat leerlingen zich alleen richten op expliciete gesprekken over bijvoorbeeld verschillende culturen, terwijl leerkrachten hierbij ook denken aan meer subtiele, indirecte manieren van diversiteit bespreken in de klas.

Take home message

Onze bevindingen laten zien dat leerlingen met een lagere **SES** meer uitdagingen lijken te ervaren in de klas: ze hebben een lagere motivatie, leraren hebben lagere verwachtingen van hen en ze ervaren meer behoefteondermijning. Dit lijkt niet het geval te zijn voor leerlingen met een migratieachtergrond. Daarnaast lijkt het erop dat leerkrachten vaker praten over ethnische diversiteit dan over SES diversiteit in de klas, wat invloed kan hebben op hoe leerlingen denken over mensen uit verschillende sociaaleconomische groepen.

Het is belangrijk om bewust te zijn van de **sociaaleconomische verschillen** tussen leerlingen in de klas.

Beste schoolleider, leerkracht, lezer,

In het schooljaar 2023-2024 heeft uw school deelgenomen aan ons KLIK project. In dit rapport staan alle algemene bevindingen van dit project, gebaseerd op de gegevens van alle 68 deelnemende klassen. De resultaten in dit rapport gaan dus niet specifiek over deze school.

Het KLIK project

Het doel van het KLIK project is om te onderzoeken hoe interacties in de klas samenhangen met gelijke onderwijskansen en positieve relaties tussen leerlingen met verschillende etnische en sociaaleconomische achtergronden. Om dit te doen, zijn we in het schooljaar 2023-2024 drie keer langs geweest bij 68 leerkrachten en hun in totaal 1194 leerlingen om gegevens te verzamelen.

Over dit rapport

Dit rapport is verdeeld in de volgende twee delen:

1. Het eerste deel kijkt naar de vraag of er verschillen zijn in het lesgeven, de verwachtingen van de leerkracht en de motivatie van leerlingen, tussen leerlingen met verschillende etnische en sociaaleconomische achtergronden.
2. Het tweede deel kijkt naar de vraag of en hoe leerkrachten praten over etnische en sociaaleconomische diversiteit in de klas en welke strategieën gebruiken om vooroordelen van leerlingen te verminderen.

Dit rapport kan gebruikt worden om te reflecteren op uw eigen lespraktijk/die van uw school, en als startpunt voor gesprekken hierover met bijvoorbeeld collega's. Aan het einde van dit rapport vindt u ook aanbevelingen voor gratis online leesmateriaal.

Wij zullen verschillende wetenschappelijke artikelen publiceren met de gegevens die, onder andere van uw school, zijn verzameld. Als u geïnteresseerd bent in deze publicaties, kunt u contact met ons opnemen of onze website bezoeken (klik.sites.uu.nl), waar de artikelen zullen worden gepubliceerd. Als u vragen heeft of verder wilt praten over dit rapport, kunt u ons bereiken via e-mail (klik@uu.nl). Wij staan er altijd voor open om met u in gesprek te gaan.

Tot slot willen we u nogmaals bedanken voor uw deelname aan het KLIK-project!

Vriendelijke groeten, Iris Boer en Jonne Bloem

Deze rapportage kon worden gemaakt mede dankzij onze stagiair Anna Lena Frölich



Inhoudsopgave

Wie deden er mee aan dit onderzoek?	3
Deel 1	
1.1 Zijn er verschillen in motivatie op basis van de achtergrond van leerlingen?	4
1.2 Zijn er verschillen in leerkrachtverwachtingen op basis van de achtergrond van leerlingen?	5
1.3 Hoe goed sluiten leerkrachtverwachtingen aan bij de daadwerkelijke resultaten van de leerlingen?	6
1.4 Zijn er verschillen in ervaren behoefteondersteuning van leerlingen op basis van hun achtergrond?	7
1.5 Zijn er verschillen in ervaren behoeftenonderminning van leerlingen op basis van hun achtergrond?	8
Deel 2	
2 Praten over etnische en sociaaleconomische diversiteit in de klas, volgens leerkrachten en leerlingen.	9
Leesaanbevelingen	10

Hoe hebben we groepen gemaakt van leerlingen met verschillende achtergronden?

In dit rapport zult u zien dat we leerlingen in verschillende categorieën hebben ingedeeld, om zo leerlingen met verschillende etnische en sociaaleconomische achtergronden te kunnen vergelijken. We hebben de leerlingen op de volgende manier ingedeeld:

Sociaaleconomische status (SES): SES beschrijft de sociaal-economische positie van een individu of groep (zoals een gezin), op basis van hun inkomen, baan en opleidingsniveau. In dit rapport gebruiken we de SES van kinderen, zoals ingeschat door de leerkracht. Leerkrachten konden aangeven welke SES hun leerlingen volgens hen hadden, op een schaal van 1 (lage SES) tot 10 (hoge SES). Op basis van deze inschattingen hebben we alle leerlingen in drie groepen ingedeeld:

- **Lage SES:** de laagste 25% van de inschattingen gemaakt door alle leerkrachten.
- **Gemiddelde SES:** de middelste 50%.
- **Hoge SES:** de hoogste 25%.

Migratieachtergrond: Migratieachtergrond beschrijft of een kind wel of geen migratieachtergrond heeft. Om dit te bepalen, vroegen we aan de leerlingen zelf waar zij en hun ouders zijn geboren. Op basis hiervan hebben we alle leerlingen in twee groepen ingedeeld:

- **Zonder een migratieachtergrond:** Leerlingen van wie zowel de ouders als zichzelf in Nederland zijn geboren.
- **Met een migratieachtergrond:** Leerlingen van wie ten minste één ouder of de leerling zelf in een ander land dan Nederland is geboren.

Let op!

Deze categorieën zijn vereenvoudigde weergaven van de werkelijkheid. Bijvoorbeeld, binnen de groep leerlingen *met een migratieachtergrond* zitten leerlingen met allerlei verschillende achtergronden die allemaal unieke ervaringen hebben.



Wie deden er mee aan KLIK?

1194 leerlingen

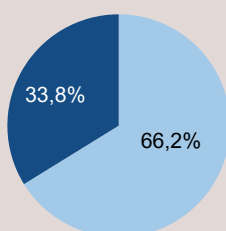
Meisjes 48,0%

Jongens 51,0%

Gemiddeld
10,7
jaar oud

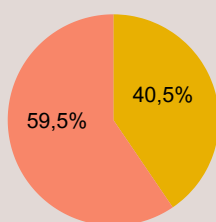


Migratieachtergrond



- Zowel leerling als ouders geboren in Nederland
- Ten minste één ouder of de leerling zelf geboren in een ander land dan Nederland

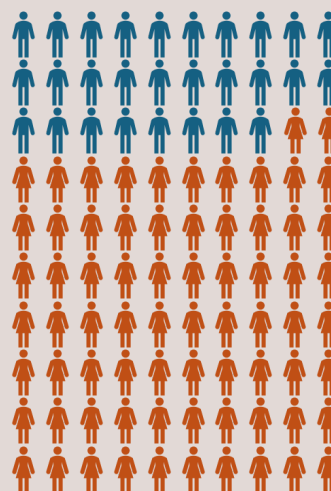
Opleiding van ouders (SES)



- Minimaal één ouder HBO of WO afgerond
- Beide ouders MBO, middelbare school of basisschool afgerond

68 leerkrachten

28,2 %
mannen
71,8 %
vrouwen



Gemiddeld
41,2
jaar oud

Gemiddeld
16,1
jaar ervaring met
lesgeven

1.1 Zijn er verschillen in motivatie op basis van de achtergrond van leerlingen?

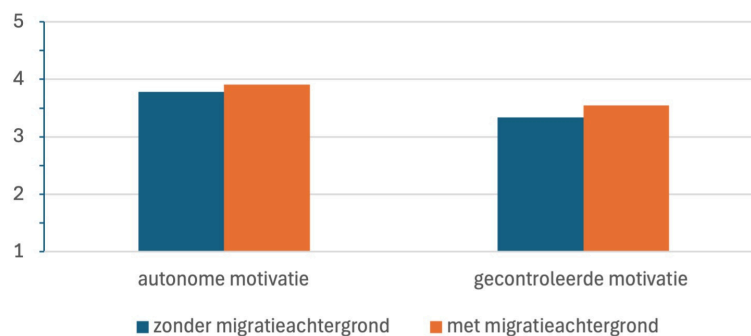
Motivatie speelt een belangrijke rol bij het leren op school. Gemotiveerde leerlingen zijn meer betrokken bij de les en presteren vaak beter. Afhankelijk van waarom een leerling graag wilt leren, kunnen we onderscheid maken tussen **verschillende vormen van motivatie**.

De eerste vorm is **autonome motivatie**, waarbij leerlingen leren omdat ze het leuk en belangrijk vinden. Leerlingen werken dan bijvoorbeeld hard omdat ze nieuwe dingen willen ontdekken. Onderzoek laat zien dat leerlingen met hoge autonome motivatie zich beter voelen op school en betere leerresultaten behalen. De tweede vorm is **gecontroleerde motivatie**, waarbij leerlingen worden gedreven om te leren door externe factoren. Leerlingen ervaren dan bijvoorbeeld een bepaalde druk, willen de leerkracht niet teleurstellen of doen hun best omdat ze slim willen overkomen bij anderen.

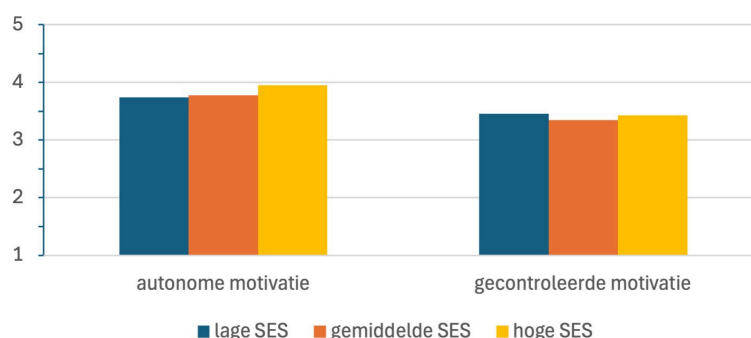
We hebben motivatie gemeten door leerlingen te vragen waarom ze hun best doen op school. Leerlingen beoordeelden in hoeverre ze het eens waren met vier stellingen over autonome motivatie, bijvoorbeeld: *“Ik vind het leuk om nieuwe dingen te leren”* en vijf stellingen over gecontroleerde motivatie, bijvoorbeeld: *“Ik doe mijn schoolwerk vooral omdat het moet”* op een schaal van 1 (= helemaal niet waar) tot 5 (= helemaal waar).

In de grafieken hieronder zie je de autonome en gecontroleerde motivatie van leerlingen met verschillende etnische en sociaaleconomische achtergronden. In lijn met eerder onderzoek hadden leerlingen met een migratieachtergrond iets meer autonome én iets meer gecontroleerde motivatie dan leerlingen zonder migratieachtergrond. Daarnaast hadden leerlingen met een hoge SES meer autonome motivatie dan leerlingen met een lage of gemiddelde SES. De verschillen tussen deze groepen waren slechts klein.

Motivatie van leerlingen met of zonder migratieachtergrond



Motivatie van leerlingen met een lage, gemiddelde of hoge sociaaleconomische achtergrond



1.2 Zijn er verschillen in leerkrachtverwachtingen op basis van de achtergrond van leerlingen?

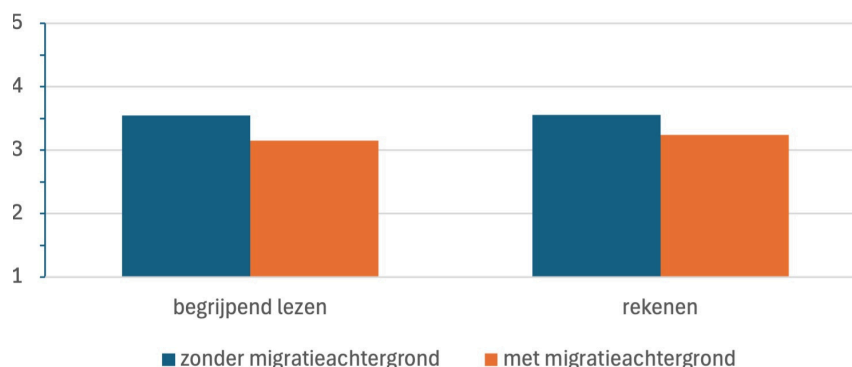
Leerkrachten vormen **verwachtingen** over hun leerlingen, wat betekent dat ze een inschatting maken over hoe goed deze leerlingen in de toekomst zullen presteren. Eerder onderzoek laat zien dat deze verwachtingen hun gedrag beïnvloeden, bijvoorbeeld de mate van ondersteuning die zij bieden aan leerlingen. Hoge verwachtingen zijn gunstig voor leerlingen, terwijl lage verwachtingen een negatief effect kunnen hebben op het functioneren en welzijn van leerlingen.

Er zijn verschillende factoren die deze leerkrachtverwachtingen (deels onbewust) kunnen beïnvloeden. Denk bijvoorbeeld aan eerdere toetsresultaten, de inzet die een leerling laat zien, maar ook de achtergrond van de leerling kan een rol spelen. Dit laatste kan leiden tot verschillen in verwachtingen voor leerlingen met verschillende achtergronden. Leerkrachten kunnen bijvoorbeeld lagere verwachtingen hebben voor leerlingen met een lage SES, wat onbedoeld kan resulteren in minder ondersteuning en lagere prestaties.

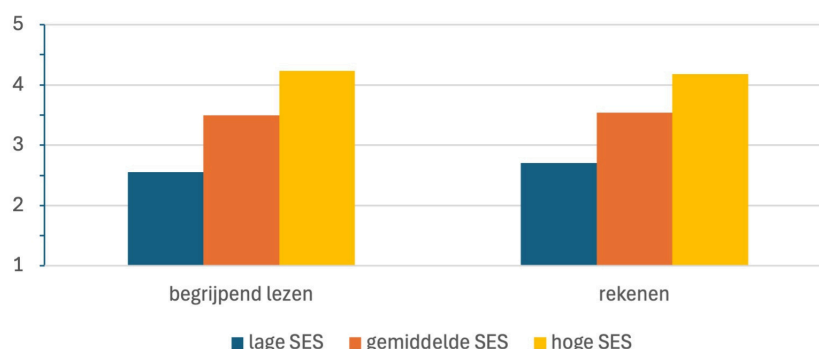
We hebben de leerkrachtverwachtingen voor **begrijpend lezen** en **rekenen** opgevraagd, door leerkrachten in te laten schatten welk niveau elke leerling waarschijnlijk zal behalen bij de volgende toets; 1 (= 20% laagst scorende leerlingen) tot 5 (= 20% hoogst scorende leerlingen).

In de grafieken hieronder zie je dat leerkrachten over het algemeen hogere verwachtingen hebben voor leerlingen zonder migratieachtergrond, en met een hoge SES - voor zowel begrijpend lezen als rekenen. Dit komt overeen met eerder onderzoek en komt grotendeels door daadwerkelijke verschillen in prestaties. Op de volgende pagina kunt u zien hoe accuraat de leerkrachtverwachtingen zijn.

Leerkrachtverwachtingen voor leerlingen met of zonder migratieachtergrond



Leerkrachtverwachtingen voor leerlingen met een lage, gemiddelde of hoge sociaaleconomische achtergrond

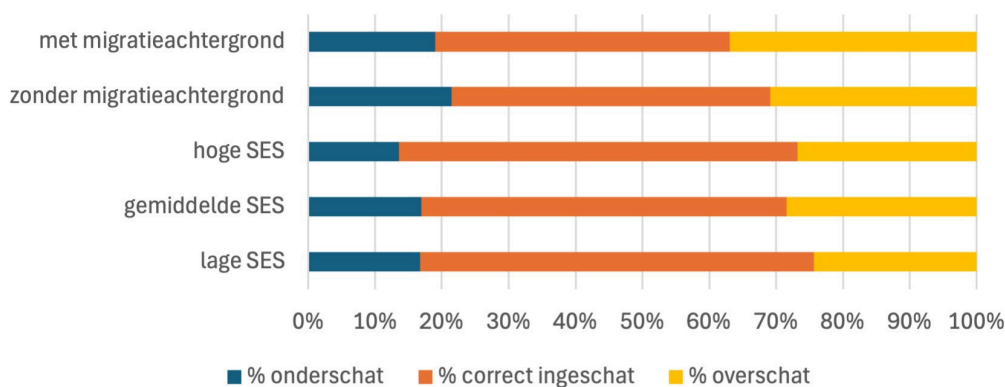


1.3 Hoe goed sluiten leerkrachtverwachtingen aan bij de daadwerkelijke resultaten van de leerlingen?

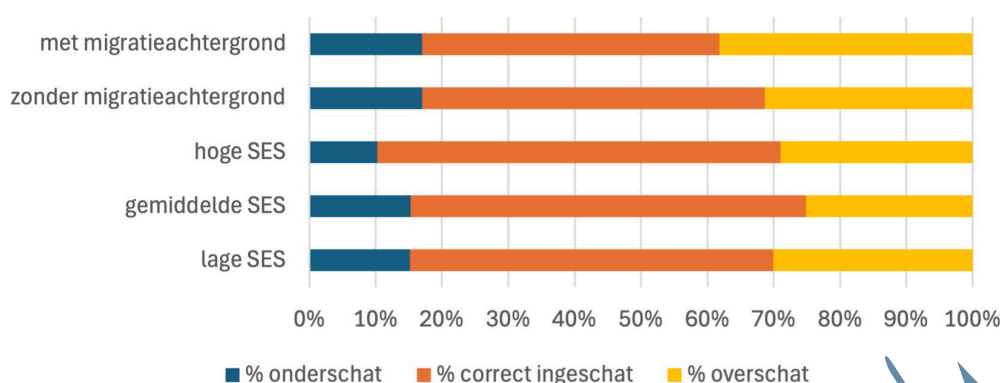
Onderstaande grafiek laat zien hoe vaak de verwachtingen van leerkrachten **accuraat** waren voor leerlingen met verschillende achtergronden. In andere woorden, hoe goed komen de leerkrachtverwachtingen overeen met de daadwerkelijke resultaten van leerlingen of is er sprake van **onderschatting** of **overschatting**? Als een leerkracht bijvoorbeeld verwachtte dat een leerling niveau 2 zou behalen bij rekenen, maar de leerling uiteindelijk niveau 3 haalde op de toets, dan is dit een overschatting.

In de grafieken hieronder ziet u dat de leerkrachtverwachtingen voor veel leerlingen accuraat waren, maar er zijn ook verschillen tussen de groepen. Zo lijkt het erop dat leerlingen met een hoge SES het minst worden onderschat, terwijl in de andere groepen meer leerlingen worden onderschat.

Hoe accuraat zijn leerkrachtverwachtingen voor begrijpend lezen?



Hoe accuraat zijn leerkrachtverwachtingen voor rekenen?



Reflectievraag

In hoeverre spelen achtergrondkenmerken van uw leerlingen mee in uw verwachtingen?

1.4 Zijn er verschillen in ervaren behoefteondersteuning van leerlingen op basis van hun achtergrond?

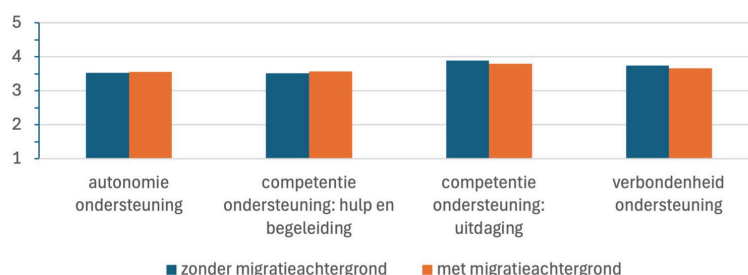
Leerkrachten interacteren dagelijks met hun leerlingen. Zo stellen leerkrachten gemiddeld bijvoorbeeld wel 200-300 vragen per dag. De zelfdeterminatietheorie stelt dat deze interacties de motivatie, prestaties en het welzijn van leerlingen stimuleren, als ze de drie basisbehoeften van leerlingen ondersteunen:

- De behoefte aan **autonomie** betekent het gevoel controle te hebben over het eigen leerproces en zelf keuzes te kunnen maken. Om de ondersteuning hiervan in kaart te brengen beantwoordden leerlingen stellingen zoals: *“De juf/meester luistert naar mijn ideeën.”*
- De behoefte aan **competentie** betekent het gevoel te hebben in staat te zijn om een doel te bereiken. Leerkrachten kunnen deze behoefte ondersteunen door het bieden van begeleiding of de juiste uitdaging. Daarom vroegen we leerlingen of ze **hulp en begeleiding** kregen via stellingen zoals: *“De juf/meester gaat pas verder met de les als hij/zij merkt dat ik het begrijp.”* En vulden leerlingen stellingen in over hoeveel **uitdaging** zij kregen van de leerkracht, zoals: *“De juf/meester geeft mij het vertrouwen dat ik de taken voor school goed kan doen.”*
- De behoefte aan **verbondenheid** betekent het gevoel te hebben verbonden te zijn met anderen en fijne, ondersteunende relaties te hebben met leerkrachten. Om dit te meten, beantwoordden leerlingen stellingen zoals: *“Als ik mij niet fijn voel, ga ik naar de juf/meester toe.”*

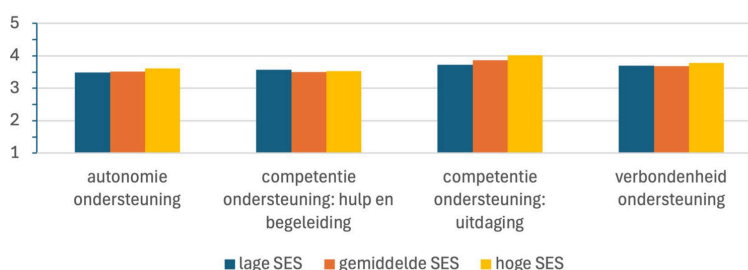
Leerlingen gaven aan in hoeverre ze het eens waren met deze uitspraken op een schaal van 1 (= helemaal niet waar) tot 5 (= helemaal waar).

In de onderstaande grafieken ziet u hoe leerlingen met verschillende achtergronden deze behoefteondersteuning ervaren. Er zijn nauwelijks verschillen tussen leerlingen met en zonder migratieachtergrond. Wel lijkt het erop dat leerlingen met een hoge SES iets meer behoefteondersteuning ervaren dan leerlingen met een gemiddelde of lage SES.

Behoefteondersteuning voor leerlingen met of zonder migratieachtergrond
Ingevuld door de leerling



Behoefteondersteuning voor leerlingen met een lage, gemiddelde of hoge sociaaleconomische achtergrond
Ingevuld door de leerling



1.5 Zijn er verschillen in ervaren behoeftenondermijning van leerlingen op basis van hun achtergrond?

Naast het ondersteunen van de basisbehoeften voor autonomie, competentie en verbondenheid, kunnen deze basisbehoeften ook ondermijnd (of gefrustreerd) worden. Wanneer leerlingen het gevoel hebben dat hun behoeften worden gefrustreerd, raken ze minder gemotiveerd en minder betrokken in de les. Dit gebeurt vaak onbedoeld.

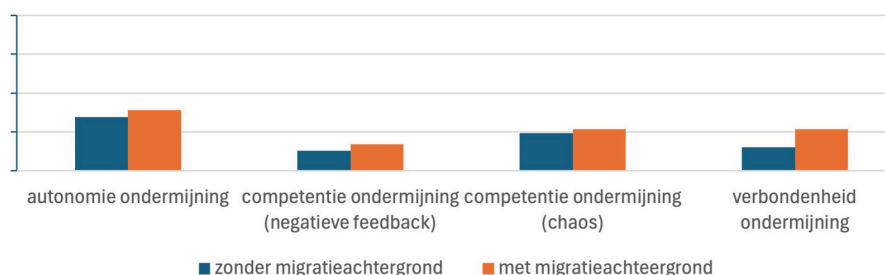
We hebben gemeten of leerlingen deze behoefteondermijning ervaren op de volgende manier:

- Om in kaart te brengen hoeveel **autonomie-ondermijning** leerlingen ervaren, beantwoordden ze stellingen zoals: *“De juf/meester zegt te vaak hoe ik mij moet gedragen.”*
- Er zijn verschillende manieren waarop **competentie-ondermijning** kan voorkomen, bijvoorbeeld door het geven van negatieve feedback of het creëren van een ongestructureerde en chaotische leeromgeving waarin de leerlingen niet weten wat er van ze wordt verwacht. Om de ervaren **negatieve feedback** in kaart te brengen beantwoordden leerlingen stellingen zoals: *“De juf/meester zegt vaak dat ik mijn werk niet goed doe.”* Voor **chaos** beantwoordden leerlingen stellingen zoals *“Bij de juf/meester snap ik soms niet wat ik moet doen in de les.”*
- Om in kaart te brengen hoe leerlingen **verbondenheid-ondermijning** ervaren vroegen we beantwoordden leerlingen stellingen zoals: *“De juf/meester negeert mij vaak.”*

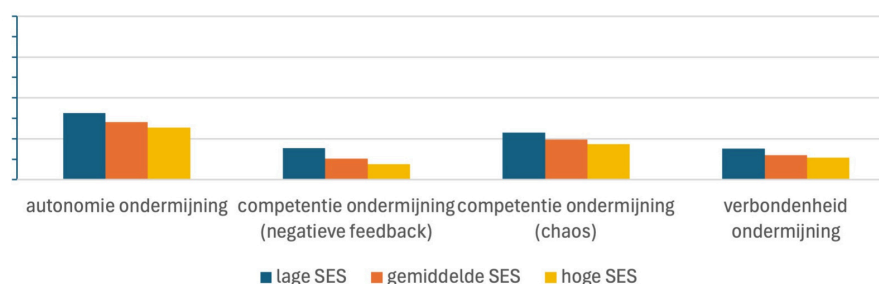
Leerlingen gaven aan in hoeverre ze het eens waren met deze uitspraken op een schaal van 1 (= helemaal niet waar) tot 5 (= helemaal waar).

In de onderstaande grafieken ziet u dat leerlingen over het algemeen relatief weinig behoefteondermijning ervaren. Daarnaast zien we dat leerlingen met een migratieachtergrond en lage SES iets meer behoeftenondermijning ervaren dan leerlingen zonder migratieachtergrond en met een gemiddelde of hoge SES.

Behoeftenondermijning voor leerlingen met of zonder migratieachtergrond
Ingevuld door de leerling



Behoeftenondersteuning voor leerlingen met een lage, gemiddelde of hoge sociaaleconomische achtergrond
Ingevuld door de leerling



2 Praten over etnische en sociaaleconomische diversiteit in de klas, volgens leerkrachten en leerlingen.

Onderzoek toont aan dat het belangrijk is voor kinderen om te praten en te leren over verschillende groepen in onze samenleving, omdat dit kan helpen om vooroordelen te verminderen. Wanneer kinderen bijvoorbeeld leren over culturen van mensen uit andere landen en hierover praten in de klas, kan dit hen helpen om positiever over deze mensen te denken.

Leerkrachten kunnen daarnaast bijvoorbeeld benadrukken dat iedereen trots mag zijn op de groep waartoe je behoort.

In het KLIK onderzoek hebben we leerkrachten gevraagd of zij in de klas praten over etnische en sociaaleconomische diversiteit:

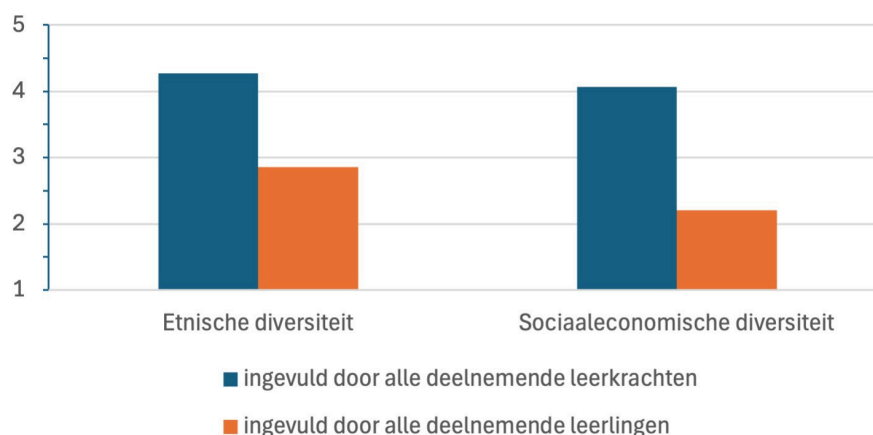
- **Etnische diversiteit**, met vier stellingen, zoals: *"Ik praat tijdens de les wel eens over racisme en/of discriminatie."*
- **Sociaaleconomische diversiteit**, met één stelling: *"Ik praat wel eens met mijn leerlingen over de verschillen in sociale achtergronden die er in Nederland zijn."* (Hier hebben we slechts één stelling gebruikt, omdat we aan de leerlingen ook alleen dit gevraagd hebben.)

We hebben leerlingen ook gevraagd hoe vaak zij ervaren dat hun leerkracht over deze onderwerpen praat:

- **Etnische diversiteit**, met drie stellingen, zoals: *"Wij praten wel eens met de juf/meester over racisme en discriminatie in de klas."*
- **Sociaaleconomische diversiteit**, met twee stellingen: *"Wij praten er wel eens met de juf/meester over dat sommige mensen"* (1) *"meer dure spullen kunnen kopen dan andere mensen,"* en (2) *"heel lang doorstuderen en andere mensen snel stoppen met doorleren."*

De onderstaande grafiek vergelijkt de antwoorden van alle leerkrachten en leerlingen die meededen aan KLIK. Over het algemeen ervaren leerlingen dat leerkrachten minder vaak over deze onderwerpen praten dan leerkrachten zelf aangeven. Dit kan verschillende verklaringen hebben. Leerlingen richten zich misschien alleen op expliciete gesprekken waarin woorden zoals *racisme* of *ongelijkheid* worden gebruikt, terwijl leerkrachten meer subtiele aanwijzingen of gesprekken wellicht ook beschouwen als communiceren over diversiteit.

Communiceren over diversiteit in de klas, de antwoorden van leerkrachten vergeleken met de antwoorden van leerlingen



Hoe interpreteer ik deze grafiek?

Een hogere waarde betekent dat leerkrachten meer aandacht geven aan diversiteit in de klas, volgens de leerkrachten zelf of volgens de leerlingen.

Leesaanbevelingen

Verder lezen? Gratis online leesmateriaal:

Als u meer wilt lezen over de **zelfdeterminatietheorie** en meer informatie wilt krijgen over de verschillende soorten **motivatie** van leerlingen en de **verwachtingen van leraren**, kunt u de volgende praktische gids online lezen:

- Hornstra, L. & Van den Bergh, L. (2025). Kansrijk en motiverend lesgeven: Een praktische gids voor leraren in het basis- en voortgezet onderwijs. Universiteit Utrecht. www.uu.nl/kansrijkenmotiverendlesgeven

Als u meer wilt lezen over de **verwachtingen van leraren**, kunt u de volgende leidraad lezen:

- Van den Bergh, L., van Amerongen, M., Gunsch, R., Timmermans, M., & Timmermans, A. (2021). Onderwijs vanuit hoge verwachtingen - Effective interventies tegen onderwijsachterstanden in het primair onderwijs. Onderwijskennis. www.onderwijskennis.nl/kennisbank/leidraad-onderwijs-vanuit-hoge-verwachtingen

Als u verder wilt reflecteren op **lesgeven in een diverse klas en praten over diversiteit**, kunt u het volgende reflectie-instrument gebruiken (ook te gebruiken voor gehele lerarenteams):

- Krijnen, M., van Vemde, L., Hornstra, L., Wansink, B. G. J., Mainhard, T., & Thijs, J. (2025). Opvattingen over interactie met een diverse klas: Reflectie-instrument voor leraren(teams). Vragenlijst en achtergrond van de Diversity Teaching Beliefs Scale. Universiteit Utrecht. <https://blok.sites.uu.nl/wp-content/uploads/sites/588/2025/01/Reflectie-instrument-opvattingen-interactie-met-diverse-klas-project-BLOK-v1.pdf>

Als u meer wilt lezen over de **contacttheorie** en **strategieën om vooroordelen bij kinderen te verminderen**, kunt u hoofdstuk 2 van deze gids online lezen:

- Felten, H., Broekroelofs, R., & van de Kamp, J. (2020). Opgroeien zonder vooroordelen: wat kan je doen als basisschool? Kennisplatform Inclusief Samenleven (KIS). www.kis.nl/publicatie/opgroeien-zonder-vooroordelen-wat-kan-je-doen-als-basisschool